

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 7C/31/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6418204893
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Lukáč
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2019:6418204893.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Žiari nad Hronom na pojednávaní konanom dňa 20.05.2019 pred sudcom JUDr. Petrom Lukáčom v právnej veci žalobcu: v prvom rade: N. H., P. XX.XX.XXXX, X. Y. N. XX, Y., v druhom rade: D. U. H., P. XX.XX.XXXX, X. Y. G. XX, Y., obe právne zastúpené: JUDr. Andrej Gara, advokát so sídlom AK Štefánikova 14, Bratislava, proti žalovanému: Z. Q. Y., Z. Y., P. XX.XX.XXXX, X. Y. G. XX, XXX XX Y., E. Y. D. O. XX, XXX XX D. O. E. P. Y., o žalobe na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že žalobkyňa v 1. rade N. H., P. X.XX.XXXX je vlastníčkou nehnuteľností vedených Okresným úradom Ž., odborom Katastrálnym, okres Ž., A. D. O., Katastrálne územie D. O., vedených na LV č. XXX ako CKN parcela č. XXXX/X v kultúre zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX D.X, CKN parcela č. XXXX/X v kultúre trvalý trávnatý porast o výmere XXX D.X, nehnuteľnosti rodinný dom číslo súpisné XX na CKN parcele č. XXXX/X v celosti.

II. Súd žalobcom priznáva náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobkyne v prvom a druhom rade sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu žalobou doručenu Okresnému súdu v Žiari nad Hronom dňa 26.11.2018 domáhali určenia, že žalobkyňa v prvom rade je vlastníčkou nehnuteľností v okrese Ž.N., A. D. O., U. Ú. D. O., vedenej Okresným úradom Ž., odbor katastrálny, na LV č. XXX N. W. E. Č. XXXX/X Zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX D.X, W. E. Č. XXXX/X Trvalý trávnatý porast o výmere XXX D.X, rodinný dom číslo súpisné XX na W.-E. XXXX/X. Uplatnili zároveň náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Svoje stanovisko zdôvodnili skutočnosťou, že podľa aktuálneho výpisu z LV č. XXX vedeného Okresným úradom Ž., odborom katastrálnym je pod Y. vedený ako vlastník predmetných nehnuteľností žalovaný, pričom titulom nadobudnutia vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam mala byť darovacia zmluva zo dňa 31.10.2018, ktorej vklad bol povolený vkladovým konaním zo dňa 19.11.2018. Žalobu ďalej zdôvodnili touto okolnosťou, že čo sa týka právnej skutočnosti, na základe ktorej došlo k zápisu vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam v prospech žalovaného a to darovacej zmluvy. Jedná sa o absolútne neplatný právny úkon a to jednak z dôvodu právnej skutočnosti, že predmetný právny úkon nebol podpísaný oprávnenou osobou a teda absolútne neplatnosť právneho úkonu vyplýva z ustanovenia § 40 ods. 3 veta prvá Občianskeho zákonníka; a zároveň neplatnosť právneho titulu povolenia vkladu vlastníckeho práva v prospech žalovaného odôvodňovali absolútnou neplatnosťou titulu povolenia vkladu vlastníckeho práva darovacej zmluvy a to z dôvodu okolností, že osoba žalobkyne v prvom rade, ktorá vystupovala pri právnom úkone ako daryňa preukázateľne v čase uzatvárania tohto právneho úkonu s prihliadnutím na závery lekárskeho správ ako i ústavov, v ktorých bola žalobkyňa v prvom rade hospitalizovaná v čase uzatvárania darovacej zmluvy, kvalifikovali jednoznačne osobu daryne ako osobu v duševnej poruche, ktorá duševná porucha vzhľadom na jej závažnosť činila túto osobu pre takýto právny úkon neschopnou. Absolútnu neplatnosť právneho úkonu a to titulu povolenia vkladu

vlastníckeho práva právne odôvodňovali ustanovením § 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Súčasťou podanej žaloby bol taktiež návrh na vydanie neodkladného opatrenia z dôvodu existencie dôvodnej obavy scudzenia predmetnej nehnuteľnosti v časovom úseku od podania žaloby do eventuálneho právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Naliehavý právny záujem odôvodňovali zosúladením stavu právneho so stavom faktickým v zmysle zaužívanej súdnej praxe.

2. Okresný súd v Žiari nad Hronom o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol Uznesením sp. zn. 7C/31/2018-81 zo dňa 18.12.2018, ktorým uznesením návrhu na vydanie neodkladného opatrenia vo forme zákazu žalovanému scudziť predmetné nehnuteľnosti akýmkoľvek spôsobom v plnom rozsahu vyhovel. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia sa po vyčerpaní všetkých možností nepodarilo žalovanému doručiť; Okresný súd v Žiari nad Hronom v zmysle ustanovenia § 167 ods. 2 Zákona č. 160/2015 Zb. z. Uznesením zo dňa 03.01.2019 vyzval žalovaného, aby sa k žalobe doručenej súdu dňa 27.11.2018 vyjadril a zároveň uviedol vo vyjadrení rozhodujúce skutočnosti pre svoju obranu. Výzvu Okresného súdu v Žiari nad Hronom sa primárne nepodarilo doručiť žalovanému a to napriek tomu, že doručenie výzvy bolo realizované prostredníctvom Obvodného oddelenia Policajného zboru Slovenskej republiky Nová Baňa.

3. Z dôvodu zmarenia doručenia ako Uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia, tak i Uznesenia v zmysle § 167 CSP, súd vo veci vykonal dokazovanie zisťovaním adresy prechodného, resp. trvalého pobytu žalovaného. Z lustrácie Sociálnej poisťovne vyplynulo, že žalovaný má trvalý pobyt vyznačený na adrese Y., G. XX; tá istá informácia bola potvrdená zisťovaním v registri priestupkov žalovaného. Register obyvateľov vo svojom informačnom portfóliu nemá zavedený trvalý ani prechodný pobyt osoby žalovanej. Z dôvodu týchto skutočností sú v zmysle § 116 ods. 2 CSP realizoval procesné úkony a na webovej stránke Okresného súdu Žiar nad Hronom, resp. oznamovacej tabuli Okresného súdu Žiar nad Hronom vyvesil oznámenie od 25.03.2019 do 09.04.2019 o podaní žaloby s príslušenstvom, rozhodnutí vo forme neodkladného opatrenia, resp. o vydaní Uznesenia podľa § 167 CSP. Napriek hore uvedeným procesno-právnym úkonom Okresného súdu Žiar nad Hronom zostal žalovaný nečinný.

4. Okresný súd v Žiari nad Hronom následne nariadil termín pojednávania na deň 20.05.2019. Právny zástupca žalobkyň v prvom a druhom rade mal doručenie riadne vykazané, žalovaný mal doručenie riadne vykazané. Žalovaný sa bez akéhokoľvek ospravedlnenia na termín pojednávania nedostavil, zároveň nereagoval na predvolanie na termín pojednávania v písomnej forme. Súd vo veci konal v neprítomnosti účastníkov konania.

5. Čo sa týka procesno-právneho postupu súdu napriek návrhu na rozhodnutie podľa § 274 CSP z dôvodu nesplnenia procesno-právnej podmienky uplatneného nároku podľa § 137 písm. a) CSP nebolo možné vo veci rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s pripojeným písomným dôkazným materiálom, resp. výsluchom splnomocneného právneho zástupcu žalobkyň v prvom a druhom rade a zistil nasledovný skutkový stav:

7. Vzhľadom na obsah podanej žaloby na určenie vlastníckeho práva súd skúmal naliehavý právny záujem u žalobkyň v prvom a druhom rade. Naliehavý právny záujem u žalobkyne v prvom rade na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam súd videl predovšetkým v evidentnom záujme na zosúladení stavu právneho so stavom skutkovým. V tomto smere naliehavý právny záujem vyplýva priamo z uplatnenej a odôvodnenej žaloby. Čo sa týka naliehavého právneho záujmu na strane žalobkyne v druhom rade vzhľadom na rodinné väzby medzi žalobkyňou v prvom rade a žalobkyňou v druhom rade v súvislosti so skutočnosťou, že žalobkyňa v druhom rade je univerzálnym sukcesorom žalobkyne v prvom rade, v prípade zákonného dedenia alebo inej možnej dispozície s predmetom žaloby, by bola na svojich právach jednoznačne pro futuro dotknutá žalobkyňa v druhom rade, čo preukazuje jej naliehavý právny záujem na určovacej žalobe.

8. Z pripojeného písomného dôkazného materiálu vyplynula pre súd okolnosť, že predmetné nehnuteľnosti vedené Okresným úradom Ž. E. A. D. O., Ú. Ú. D. O., identifikované LV č. XXX ako parcela registra W. XXXX/X Zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX D.X, parcela registra W. XXXX/X Trvalý trávnatý porast o výmere XXX D.X, Rodinný dom číslo súpisné XX na parcele Č.. XXXX/X boli pôvodne vlastníctvom v podieli 1/1 M.. H. H., manžela žalobkyne v prvom rade, ktorý

dňa XX.XX.XXXX umrel. Okresný súd Bratislava 4 v konaní pod sp. zn. 69D/309/2017 prostredníctvom súdneho komisára vo forme dedičskej dohody rozhodol o vlastníctve predmetných nehnuteľností tým spôsobom, že v podiely 1/1 sa stali vlastníctvom žalobkyne v prvom rade pani N. H.. Z ďalšieho pripojeného písomného dôkazného materiálu a to darovacej zmluvy, uzatvorenej v súlade s ustanovením § 628 a nasl. Občianskeho zákonníka vyplynula pre súd okolnosť, že žalobkyňa v prvom rade, v postavení daryne, darovacou zmluvou previedla predmetné nehnuteľnosti na žalovaného v podiele 1/1 v postavení obdarovaného. Vkladové konanie bolo vedené Okresným úradom Ž., katastrálnym odborom pod č. J. a vklad vlastníckeho práva na žalovaného bol povolený týmto orgánom na základe rozhodnutia zo dňa 19.11.2018 pod identickým číslom vkladového konania.

9. Podľa § 137 písm. c) Zákona č. 160/2015 Zb. z. žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem, naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

10. Súd žalobu na určenie vlastníckeho práva v danom prípade kvalifikoval ako dôvodnú a z procesno-právneho hľadiska relevantnú z dôvodu okolností, že v prípade domáhania sa vyslovenia neplatnosti právneho úkonu by bolo vyvolané ďalšie súdne konanie, ktoré by v konečnom dôsledku i pri svojom meritórnom rozhodnutí nemalo zásadný vplyv pre zmenu právneho evidovaného stavu.

11. Podľa § 38 ods. 1 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon pokiaľ ten, kto ho urobil nemá spôsobilosť na právne úkony.

12. Podľa § 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon osoby konajúcej v duševnej poruche, ktorá ju robí na tento právny úkon neschopnou.

13. Predpokladom platnosti právneho úkonu je spôsobilosť účastníka na právny úkon, ktorý účastník robí. Ak túto spôsobilosť nemá a právny úkon urobí, je taký úkon absolútne neplatný. Absolútne neplatný je rovnako aj právny úkon, ktorý urobila osoba v duševnej poruche, hoci aj prechodnej, ak šlo o takú duševnú poruchu, ktorá zapríčinila jej nespôsobilosť na urobený právny úkon. Nevyžaduje sa pri tom, aby takáto osoba bola súdom pozbavená spôsobilosti na právne úkony alebo aby bola vo svojej spôsobilosti obmedzená. Avšak skutkovú otázku, či šlo o konanie v duševnej poruche, treba v každom konkrétnom prípade preukazovať. Neplatnosť právneho úkonu podľa ustanovenia § 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyžaduje bezpečné zistenie o tom, že účastník právneho úkonu nedokáže posúdiť následky svojho konania, alebo svoje konanie ovládnuť.

14. Súd vykonal v tomto smere dokazovanie oboznámením sa s odbornými lekáorskými správami o zdravotnom stave duševného charakteru žalobkyne v prvom rade, prepúšťacími a prijímacími správami ústavov, v ktorých liečbu žalobkyňa v prvom rade absolvovala, samotnou darovacou zmluvou zadováženou s príslušného katastrálneho odboru Okresného úradu Ž., ako i ďalším dostupným dôkazným materiálom. Z prevedeného dokazovania mal súd preukázané, že titulom povolenia vkladu vlastníckeho práva v prospech žalovaného (aktuálne), bola darovacia zmluva uzatvorená medzi žalobkyňou v prvom rade a žalovaným dňa 31.10.2018 pričom vklad vlastníckeho práva bol povolený príslušným katastrálnym odborom dňa 19.11.2018. Z produkovaných prostriedkov procesného útoku a to správu ošetrojúcich lekárov, resp. ústavov vyplynula pre súd okolnosť, že z dôvodu úmrtia blízkej osoby - manžela žalobkyne v prvom rade sa náhle zhoršil psychický zdravotný stav žalobkyne v prvom rade. Psychický stav žalobkyne v prvom rade sa zhoršil do tej miery, že dňa 25.08.2018 bola táto prijatá na JIS Psychiatrickej kliniky Lekárskej fakulty Univerzity Komenského a UNB pre pretrvávajúce stavy V., U. I. N. M. H.. Žalobkyňa v prvom rade bola v tomto čase diagnostikovaná V. I. H. Ľ. H.N., V. T., D. O., I. D. N. N. V. A. N. N. Y.. Dňa XX.XX.XXXX bola žalobkyňa v prvom rade preložená z Psychiatrickej kliniky, Lekárskej fakulty UK na C. U. E. P. B. E. J. E., kde bola hospitalizovaná od 27.09.2018 až do 09.11.2018, kde žalobkyňa v prvom rade bola diagnostikovaná okrem iného, I. E. N. W., V. X. T. J. N. I. E. H. Ľ. H., E. E. N. H. V.W. S. E. O., H. V., I. D. N. N. D. O.. Po prepustení s gerontopsychiatrickej kliniky E. P. B. E. J. E. bola žalobkyňa v prvom rade, vzhľadom na nutnosť celodennej 24-hodinovej opatrovateľskej starostlivosti umiestnená v zariadení pre seniorov I. G. Ž. J. Y.. Z prevedeného dokazovania v súvislosti s horeuvedeným, podľa názoru súdu, lekárske správy, vyjadrenia ošetrojúcich lekárov a v konečnom dôsledku i okolnosť celodennej 24-hodinovej opatrovateľskej služby, ktorú žalobkyňa v prvom rade vyžaduje, je možné jednoznačne vysloviť skutkový záver, že osoba žalovanej bola v čase uzatvárania darovacej zmluvy osobou konajúcou v duševnej poruche, ktorá si

nemohla bez akéhokoľvek zameniteľného dôvodu uvedomiť pro futuro dôsledky svojho konania. Takýto záver v súvislosti s duševným zdravotným stavom samotnej žalobkyne v prvom rade činil žalobkyňu v prvom rade osobou na takýto právny úkon (darovacia zmluva) neschopnou. Je nutné v ďalšom konštatovať, že právny úkon a to darovacia zmluva, ktorá v konečnom dôsledku bola právnym titulom pre povolenie vkladu vlastníckeho práva v prospech žalovaného, bola uzatvorená medzi žalobkyňou v prvom rade a žalovaným v čase jej hospitalizácie na C.T. U. E. P. B. E. J. E..

15. Na základe takto zisteného skutkového stavu bol súd nútený konštatovať, že právny úkon a to darovacia zmluva uzatvorená medzi žalobkyňou v prvom rade a žalovaným je právnym úkonom absolútne neplatným, a ako taký nevyvoláva zmenu práv a povinností v súdenom prípade k predmetným nehnuteľnostiam tak na strane žalobkyne v prvom rade ako i na strane žalovaného.

16. Žalobkyne v prvom a druhom rade odôvodňovali nárok na určenie vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam v prospech žalobkyne v prvom rade i okolnosťou, že podpis na darovacej zmluve nebol autentický účastníka zmluvného vzťahu a to žalobkyne v prvom rade v procesnom postavení darykyne. V tomto smere však okrem tvrdení, ktoré tvorili obsah žaloby, neprodukovali žiadne dôkazné prostriedky.

17. Súd v ďalšom konštatuje, že napriek okolnosti, že žalovaný sa nedostavil na termín hlavného pojednávania nie je možné v danom prípade konštatovať, že by meritórnym rozhodnutím vo veci došlo k porušeniu jeho ústavných práv v súvislosti s odňatím možnosti konať a hájiť svoje záujmy pred súdom. V tomto smere súd konštatuje, že žalovanému bolo i keď formou náhradného doručenia vykázané doručenie ako samotnej žaloby tak i neodkladného opatrenia ako i výzvy podľa § 167 CSP, pričom žalovaný zostal absolútne nečinný. Zároveň na termín pojednávania, na ktorom došlo k meritórnemu rozhodnutiu vo veci, mal žalovaný doručenie riadne vykázané, napriek ktorej skutočnosti sa bez akéhokoľvek ospravedlnenia na termín pojednávania nedostavil.

18. Neušlo pozornosti súdu písomné vyjadrenie vlastnoručne podpísané žalovaným označené ako uznanie návrhu žalobkyň na vrátenie podielu k bytu č. XX P. N. S. XX, datované dňom 03.12.2018 k č. konania vedeného pred Okresným súdom Bratislava 4 8C/71/2018 (čl. 107-108 spisu), kde sa žalovaný vyjadril, že v prípade výzvy k navráteniu nehnuteľností v D. O., získaných týmto darom od svojej matky, je pripravený vrátenie nehnuteľností bez námietok vykonať. K horeuvedenému vyjadreniu súd konštatuje, že v danom prípade takéto vyjadrenie, ktoré bolo zaslané do iného konania pred iným súdom, nie je možné považovať za kvalifikované uznanie nároku žalobkyň v prvom a druhom rade v súdnej veci, a preto súd ani nemohol v danej veci rozhodnúť rozsudkom pre uznanie nároku.

19. Vzhľadom na prevedené dokazovanie mal súd preukázané, že žaloba žalobkyň v prvom a druhom rade je v plnom rozsahu dôvodná a ako takej tejto vyhovel.

20. O náhrade trov konania súd rozhodol s použitím § 255 Civilného sporového poriadku vzhľadom na plný úspech žalobkyň v prvom a druhom rade v konaní.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Toto právo nemajú strany sporu, ktoré sa vzdali práva podať odvolanie.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolať dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný neplní dobrovoľne to čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie.